

یکشنبه 08 آذر 1394 - 07:37

بازار روسیه؛ فرصتی دوباره

در حالی که ترکیه تقریباً از بازار روسیه اخراج شده است، کارشناسان و فعالان تجاری این امر را فرصتی مهم برای اقتصاد ایران ارزیابی کرده و از دولت می‌خواهند تحرکات فوری درباره جایگزینی ایران به‌جای ترکیه در بازار روسیه انجام دهد.

بازار روسیه؛ فرصتی دوباره

در حالی که ترکیه تقریباً از بازار روسیه اخراج شده است، کارشناسان و فعالان تجاری این امر را فرصتی مهم برای اقتصاد ایران ارزیابی کرده و از دولت می‌خواهند تحرکات فوری درباره جایگزینی ایران به‌جای ترکیه در بازار روسیه انجام دهد.

به گزارش خبرنگار جام‌جم، اکنون که روابط سیاسی ایران و روسیه در اوج است و ضمناً روس‌ها با برخی دیگر از همسایگان اروپایی خود بر سر بحران اوکراین مشکل دارند، تاکنون این ترکیه بود که کمبودهای روسیه را برطرف می‌کرد. اما با هدف قرار گرفتن سوخوی روسیه توسط ترکیه، این کشور نیز به فهرست سیاه روس‌ها پیوست که در میان همسایگان روسیه، این ایران باشد که دارای توانایی بالقوه برای صادرات به روسیه باشد. به‌خصوص این‌که بیشتر کالاهای موردنیاز روس‌ها مانند محصولات کشاورزی و غذایی و غذای تبدیلی و فرآوری‌شده در ایران باکیفیت منحصربه‌فرد و به فراوانی یافت می‌شود. براساس آمار موجود صادرات محصولات غذایی و کشاورزی ترکیه به روسیه به اندازه صادرات نفت خام ایران است و این می‌تواند فرصتی منحصربه‌فرد برای اقتصاد در حال رکود ایران باشد.

در همین حال کارشناسان و فعالان تجاری با اشاره به موانع صادرات ایران به ترکیه مانند کمبود زیرساخت‌های حمل و نقل، مشکلات نقل و انتقال پول و تفاوت ارزش واحد پولی، مسائل تعرفه‌ای و گمرکی و مانند آن از دولت می‌خواهند از جو موجود سیاسی بین دو کشور نهایت استفاده را کرده و منافع سرشار اقتصادی برای کشور ایجاد کند. به گفته آنان این دومین بار است که چنین فرصتی در اختیار ایران قرار می‌گیرد و لذا نباید اشتباه اول را این بار تکرار کرد.

باید بجنبیم

در این باره، کاوه زرگران عضو هیات مدیره اتاق بازرگانی ایران و روسیه به جام‌جم گفت: 18 ماه پیش فرصت تامین محصولات کشاورزی روسیه برای ایران به‌وجود آمد، اما نتوانستیم از آن موقعیت بهره ببریم و از دست دادن چنین فرصت‌هایی به‌معنای از دست دادن درآمد کشور و اشتغال است.

وی افزود: در زمانی که روسیه با اوکراین در حال جنگ بود، دولت روسیه تصمیم گرفت واردات محصولات کشاورزی از اروپا را قطع کند و این فرصتی کم‌نظیر برای ایران بود. اما به‌دلیل فراهم نبودن زیرساخت‌ها در بخش‌های مختلف نتوانستیم خلأ بازار کشاورزی روسیه را پرکنیم و آمریکای لاتین از آن سر دنیا توانست نیاز کشور روسیه را برطرف کند.

زرگران اضافه کرد: اکنون نیز که ترکیه و روسیه به دلیل ساقط کردن هواپیمای سوخوی روسیه در چالش هستند، ایران باید از فرصت موجود برای تامین محصولات روسیه استفاده کند. در فرصت قبلی، امکان صادرات محصولات کشاورزی ایران به روسیه به دلیل فراهم نبودن زیرساخت‌ها فراهم نبود و برای صادرات محصولات باید قراردادی بین سازمان دامپزشکی ایران و روسیه منعقد می‌شد. اما اکنون با توجه به نزدیکی سیاسی کم‌نظیر در کشور، این فرصت اقتصادی تجدید شده و لذا باید بجنبیم و نباید بگذاریم فرصت‌های اینچنینی بسوزد.

عضو هیات مدیره اتاق بازرگانی ایران و روسیه تصریح کرد: برخی از اقلام صادراتی ترکیه به روسیه مواد خام کشاورزی و فرآوری شده در صنایع تبدیلی است که با توجه به شرایطی که گفته شد، ایران می‌تواند بخشی از این نیاز روسیه را بر طرف کند.

وی ادامه داد: واردات محصولات کشاورزی و صنایع تبدیلی روسیه از ترکیه به اندازه صادرات نفت خام ایران است و چنین فرصتی برای هر کشوری کم پیش می‌آید. اکنون صادرات ترکیه به روسیه با چالش بزرگی مواجه شده و ما باید تمام تلاش خود را مبنی بر رفع نیاز روسیه به‌کار گیریم نه این‌که واردکننده محصولات ترکیه شویم و صنایع خودمان را از یاد ببریم.

زرگران گفت: دولت باید زیر ساخت‌های این کار را فراهم کنند و اتاق بازرگانی و همچنین تجار باید در این زمینه آماده باشند.

دولت به فوریت زیرساخت‌ها را فراهم کند

همچنین محمد لاهوتی، رئیس کنفدراسیون صادرات ایران در گفت‌وگو با جام‌جم اظهار کرد: برای صادرات نیازمند زیرساخت‌هایی هستیم که اکنون فراهم نیست و باید ابتدا مشکلات حل شود، از این‌رو دولت باید به فوریت در این زمینه اقدام کرده، موانع مقرراتی را برداشته، رویه‌های گمرکی را اصلاح و تسهیلاتی برقرار کند.

وی افزود: حدود 18 ماه پیش فرصت صادرات محصولات ایرانی به روسیه فراهم شد، اما به دلیل فراهم نبودن

زیرساخت‌ها و همکاری نکردن تجار روسی این مهم عملی نشد. در آن زمان روس‌ها قصد مبادله کالا با روبل را داشتند، اما به دلیل تحریم‌ها ارزش این پول هر روز رو به کاهش بود و تجار ایرانی نمی‌توانستند این ریسک را بپذیرند. لاهوتی ادامه داد: از سوی دیگر ایران همچنان در وضعیت تحریم قرار دارد و امکان بهره بردن از سوئیفت بانکی ما فراهم نیست. البته قرار بود یک بانک مشترک میان ایران و روسیه یا در ایران یا در روسیه برای مبادلات تجاری تاسیس شود، اما همچنان خبری از این موضوع نیست. رئیس کنفدراسیون صادرات ایران تأکید کرد: در حال حاضر کشور ما از حمل و نقل مناسبی بهره نمی‌برد و ارتباط ریلی و هوایی کافی با روسیه ندارد. از سوی دیگر عمده محصولات صادراتی ما به روسیه مواد خوراکی و کشاورزی است و سیستم حمل و نقل جاده‌ای کشور برای انتقال این محصولات مناسب نیست. وی گفت: اکنون وضعیت اقتصادی کشور ایران با روسیه بر خلاف روابط سیاسی تعریفی ندارد و باید برای این موضوع تمهیداتی از سوی دو کشور اندیشیده شود. لاهوتی ادامه داد: به نظر من اکنون که وضعیت ارتباط سیاسی کشور بسیار بهبود یافته، دولت باید از این وضعیت برای تسهیل تجاری استفاده کند.

تقاضای تجار تحرک بیشتر دولت است

در همین حال اسدالله عسکراولادی، رئیس اتاق بازرگانی ایران و روسیه به جام‌جم گفت: چند مشکل عمده بین ایران و روسیه در بخش تجارت وجود دارد. یکی از دلایل مهم این است که روسیه عضو سازمان تجارت جهانی است و ما نیستیم. همین موضوع باعث می‌شود تا تعرفه واردات کالاهای ایرانی به روسیه افزایش یابد و ما باید صادراتمان را به روسیه از کشورهای واسطه مانند قزاقستان، ارمنستان، گرجستان و جمهوری آذربایجان انجام دهیم. وی افزود: بحث بعدی مشکل پولی و مالی بین دو کشور است. هنوز مراودات مالی دو کشور به دلیل نبود بانک مشترک انجام نمی‌شود. تجار ایرانی قصد دارند با دلار معامله انجام دهند، اما قرار بر این شد تا با ریال و روبل مبادلات انجام شود. اما طرف‌های روسی حاضر به این کار نیستند. در نتیجه تجار ایرانی اکنون آماده صادرات محصولات به روسیه هستند، اما نمی‌دانند که از چه کسی باید پول خود را بگیرند. عسکراولادی ادامه داد: حمل و نقل مشکل بعدی ماست. ما هیچ خدمات هوایی و ریلی مناسبی با روسیه نداریم. حمل و نقل جاده‌ای هم به هزینه صادرات می‌افزاید و ممکن است برای صادرکننده صرفه اقتصادی نداشته باشد. با این حال بازار روسیه بسیار مناسب است، اما شرایط برای صادرات محصولات ایرانی فراهم نیست و امیدواریم که این مشکلات هرچه زودتر حل شود. وی تصریح کرد: در شرایطی که نه روابط و بانکی بین دو کشور وجود دارد و نه تضمینی برای دریافت پول، صادرکنندگان نمی‌توانند ریسک را بپذیرند که محصول خود را صادر کنند و به هیچ نتیجه‌ای نرسند. البته در این باره معاون اول رئیس‌جمهور قول داده که هرچه سریع‌تر این مشکلات رفع خواهد شد، اما تقاضای ما تحرک بیشتر دولت و از دست‌ندادن زمان است. چون این فرصت همیشه فراهم نیست.

محمدحسین علی‌اکبری
اقتصاد